

ARENGUKAVA

2023-2025

Jaatame, **U**sume, **K**uulame, **S**üdamega

Sisukord

Sissejuhatus	3
Ülevaade Keskusest	4
Lähteolukord	5
Teenuste osutamine ja protsessid	5
Eestvedamine ja juhtimine	5
Töötajad	6
Ressursid ja tegevuskeskkond.....	6
Koostöö huvigruppidega.....	7
Projektitöö.....	8
Missioon, visioon, põhiväärtused ja strateegilised eesmärgid.....	10
Tegevuskava 2023 – 2025	12

Sissejuhatus

Tallinna Tugikeskus Juks (keskus) arengukava käsitleb keskuse strateegilisi eesmärke ja nende saavutamise abinõusid. Arengukava hõlmab kolme eelarveaastat (2023 - 2025).

Arengukava koostamisel on aluseks:

- ❖ Keskuse põhimäärus;
- ❖ Sotsiaalkindlustusameti kodulehel avaldatud erihoolekandeteenuste statistika seisuga 01.01.2023;
- ❖ 2022. aasta teenusekasutajate ja nende vanemate/eestkostjate rahuloluküsitluste tulemused ning ootused teenuste arendamise osas;
- ❖ 2022. aasta töötajate rahulolu-uuring;
- ❖ 2022. aasta tegevusaruanne;
- ❖ arengukava koostamise seminaride tulemused;
- ❖ Tallinna sotsiaahoolekande arengukava 2012-2027 eesmärgid.

Arengukava on valminud ühistöö tulemusena. Sisendi saamiseks toimus kolm arengukava koostamise seminari, kuhu olid lisaks töötajatele kaasatud Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti esindaja.

Ülevaade Keskusest

Tallinna Tugikeskus Juks on 1994. aastal loodud Tallinna linna hoolekandeadasutus. Asutuse tegevusvaldkond vastavalt põhimäärusele on tööealiste intellektipuudega isikute tegevusvõime arendamine ja säilitamine.

Põhimäärusest tulenevalt täidab asutus järgmisi ülesandeid:

- ❖ teenusekasutajatele tegevusvõimet arendavate ja säilitavate sotsiaalteenuste osutamine;
- ❖ asutuse eesmärkide täitmiseks majandustegevuse korraldamine;
- ❖ ühiskonna väärtushinnanguid kujundavate ürituste korraldamine.

Keskuse tegevus on rahastatud peamiselt kolmest allikast: Tallinna linna eelarvelistest vahenditest, riiklikest erihoolekandeteenuste- ja rehabilitatsiooniteenuste vahenditest ning Euroopa Liidu projektide rahastamise vahenditest.

Oma ülesannete täitmiseks on Keskusel Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametiga kooskõlastatult õigus moodustada struktuuriüksusi. Keskus viib oma ülesandeid ellu osakondade tegevuse kaudu.

Keskuse koosseisu kuuluvad järgmised osakonnad:

- ❖ arendavate ja loovtegevuste osakond;
- ❖ rehabilitatsiooniosakond;
- ❖ kaitstud töö osakond.

Tallinna Tugikeskus Juks osutab järgmiseid teenuseid:

1. igapäevaelu toetamise teenus;
2. igapäevaelu toetamise teenus autismispektriga täisealisele;
3. töötamise toetamise teenus;
4. tööalase rehabilitatsiooni teenus;
5. sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus.

Lähteolukord

Teenuste osutamine ja protsessid

Tugikeskus Juks osutab teenuseid täisealistele intellektipuudega inimestele. Teenused on suunatud peamiselt Tallinna elanikele, kuid vabade kohtade olemasolul osutatakse teenuseid ka Harjumaa elanikele. Teenustel oli 2022. aastal 126 teenusekasutajat, sh erihoolekandeteenustel 120 inimest. Teenusekasutajad võivad saada üheaegselt nii riigi kui linna poolt rahastatavaid teenuseid.

Teenusekasutajate hulka kuuluvad inimesed vanuses 18-64. Kõige enam teenusekasutajaid on vanuses 25-49. Neist mehi 68 ja naisi 58.

Enim teenusekasutajaid on Lasnamäe ja Nõmme linnaosast ning vähem Piritalt. Seoses vene keelsete teenusekasutajate arvu tõusuga on oluline tagada teenuse kättesaadavus ka venekeelsele sihtgrupile. 2023. aasta 1. jaanuari seisuga on Tallinnas erihoolekande teenusel 1349 inimest, lisaks järjekorras ootab 591 intellektihäirega 18-64 aastast inimest. Tuginedes teenuste järjekorrale ja sihtgruppi puudutavale statistikale ning uuringutele ei ole keskuse poolt pakutav teenuste maht ja ligipääsetavus vastavuses sihtgrupi tegelike vajadustega. Liikumispuudega teenusekasutajatel puudub majasiseselt võimalus iseseisvalt liikuda.

2022. aasta teenusekasutajate rahulolu-uuringust selgus, et 91,2%-le teenusekasutajatest meeldib keskuses käia. Vähem rahul oldi info liikumisega keskuses ja teenusekasutajate arvamuse kuulamisega.

2022. aasta vanemate/eestkostjate rahulolu-uuringust selgus, et kõik uuringus vastanud vanemad soovivad ja pigem soovivad keskuse teenuseid ka teistele. Vähem rahul ollakse keskuse õueala turvalisuse- ja kaasaegsete vahendite kasutamise osas. Osad vanemad ei omanud piisavalt teavet individuaalse tegevusplaani osas. Lisaks olemasolevatele teenustele on vanemad/eestkostjad huvitatud suvepäevadest, tasulistest huviringidest ning päeva- ja nädalahoiteenusest.

Eestvedamine ja juhtimine

Keskuse juhid lähtuvad kaasava ja tulemusliku juhtimise ning sotsiaalteenuste kvaliteedijuhises sätestatud põhimõtetest. Juhtimine on läbipaistev ja sihipärane ning püstitatud on selged

eesmärgid ning väärtused. Püstitatud eesmärkide saavutamiseks ja töö planeerimiseks koostatakse aasta alguses keskuse tegevuskava, mida korrigeeritakse vastavalt vajadusele vähemalt üks kord kvartalis. Tegevuskavas püstitatud eesmärkide saavutamise kohta antakse ülevaade tegevusaasta aruandes.

Töötajad

Keskuse kõige suuremaks väärtuseks on kvalifitseeritud ning kogemustega töötaja. 2022. aastal oli 74% töötajatest kõrgharidusega. Keskuses on väljatöötatud personalipoliitika, mille eesmärgiks on tagada töötajate motivatsiooni ja pädevuse kaudu keskuse eesmärkide täitmine. Keskusel on töötajate sisseelamisprogramm, mis aitab uutel töötajatel kiiresti keskuse tööga kohaneda.

Keskmine personali voolavus oli 2022. aastal 11%. Võrreldes 2021. aastaga oli tööjõuvoolavus 5% väikesem (2021. aastal oli tööjõuvoolavus 16%).

2022. aasta töötajate rahulolu-uuringust selgus, et keskus on arenev ja uuendusmeelne organisatsioon, kus on hea tööõhkkond, paindlik töökorraldus ning selged tööalased eesmärgid. Töötajatele on tähtis, et nad saavad teha ühiskonnale olulist tööd.

Juhtimises on töötajate jaoks oluliseks tugevuseks, et juhtkonna poolt tehtavad otsused on põhjendatud ja arusaadavad. Eesmärgid on töötajate jaoks selged, tunnetatakse enda seotust eesmärkidega. Hea tööõhkkonna ja paindliku töökorralduse kõrval on töötajate jaoks tähtis ka võimalus töökorraldust puudutavates küsimustes kaasa rääkida.

Töötajate hinnangul on Juks arenev tööandja, kuid igapäevases töös peituvad arenguvõimalused on piiratud, väljakutseks on igäühele arenguperspektiivi leidmine.

Sotsiaalvaldkonna töötajatel on suur läbipõlemisrisk, mistõttu on oluline tähelepanu pöörata töötajate tunnustamisele, motiveerimisele, turvalisusele ning samuti tööstressi vähendamisele. Oluline on võimaldada töötajatele erinevaid kompetentse arendavaid koolitusi ja supervisiooni.

Suurimaks takistuseks pädevate töötajate värbamisel on sotsiaalvaldkonna madalad tötötasud.

Ressursid ja tegevuskeskkond

Tallinna Tugikeskus Juks alustas 2015. aasta augustist põhitegevust aadressil Kadaka tee 153. Eelnevalt asusid keskuse üksused erinevates Tallinna piirkondades. Hoone koosneb viiest korpusest: A, B, C, D ja K. Keskuse kasutuses on neli korpust. B korpus on Tallinna Sotsiaaltöö

Keskuse kasutuses. A, C ja D korpustel on renoveeritud fassaad ning katus. A ja C korpuses on renoveeritud ka siseruumid. B ja K korpus on renoveerimata. Arendamist vajab keskuse õueala aktiivtegevuste pakkumiseks, puudub busside ooteala teenusekasutajatele.

Teenuste kättesaadavuse parendamiseks on vajalik tegevuse laiendamine B korpuse ruumidesse. Selleks on alustatud B-korpuse projekteerimisega, ees ootab praeguse B korpuse lammutamine, uue hoone ehitamine, sisustamine. Päeva- ja nädalahoiu teenuse pakkumiseks rühmade avamine, komplekteerimine ning lisa personali leidmine.

Koos laiendustöödega on planeeritud lifti ehitamine, et parandada hoone ligipääsetavust ka ratastoolis liikuvatele inimestele.

Koostöö huvigruppidega

Teenuste vastavuse tagamiseks teenusekasutajate ja huvigruppide vajadustele tehakse teenuste arendamisel ning osutamisel koostööd erinevate partneritega.

Huvigruppe informeeritakse keskuse tegevusest kodulehekülje, *Facebooki*, e-posti, listi ja telefoni teel. Korraldatakse avatud uste päevi, näituseid ja töötubasid. Võetakse vastu külalisi ja praktikante.

Keskusel on määratletud huvigrupid, toimuvad kohtumised ja teenusekasutajatega seoses eesmärkide seadmised ning kokkuvõtete tegemised, vajadusel nõustamised vastavalt kliendijuhtumile, koolitused.

Tugivõrgustiku tugevdamiseks korraldatakse ühiseid kontserdi külastusi, ühisüritusi kevadel ja jõuluajal, lisaks toimuvad regulaarselt koos vanematega sõbrakohvikud.

Majaväline koostöö on Mustamäe linnaosa valitsusega, kultuurikeskuses Kaja korraldatakse vähemalt kord aastas Juksi kunstitoodete näitus. Kullo Lastegaleriis ja Kultuurikatlas toimuvad vähemalt üks kord aastas näitused ning osaleme ka biennaalidel Soomes Papunet Kuvataidekilpailu. Juksi näitetrupp otsib võimalusi oma näidendite esitamiseks väljaspool maja. 2022. aastal osaleti virtuaalselt teatrifestivalil „Savilind“.

Keskusel on sõlmitud koostöölepped käsitöö toodete müümiseks ning alltöö kokkulepped teenusekasutajatele töö leidmiseks kaitstud töö. Jätkub töö uute allhanke töövõtjate otsimisega ning toodete müügikohtade leidmisega.

Projektitöö

Tugikeskus Juks osaleb alates 2019. aastast Sotsiaalkindlustusameti poolt rahastatavas pilootprojektis „Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses“ (ISTE).

2019. aasta novembrist kuni 2022. aasta juulini osales Juks Erasmus+’i rahastatavas rahvusvahelises projektis „Accessible Information Material“. Projekti eesmärk oli abistavate materjalide koostamine lihtsas keeles infotehnoloogiliste vahendite kasutamise kohta. Projekti teises pooles töötati välja materjalid spetsialistidele, kuidas viia ellu lihtsalt mõistetavat koolitust. Projektis omandatud teadmistele tuginedes on plaan jätkata projekti dokumentide kohandamist ja kaasajastamist intellektipuudega täiskasvanud inimestele ning kasutada IKT juhendmaterjali arvuti- ja internetikasutamisega seotud teemadel.

Projekt „Juksi rohepööre“ kestis 2021. aasta oktoobrist kuni 2022. aasta juunini. „Juksi rohepööre“ oli Euroopa Solidaarsuskorpuse rahastatav kohalik solidaarsusprojekt. Projekti eesmärgiks oli tutvustada keskkonnasõbraliku eluviisi võimalikkust keset linna, muutes nii eelkõige Juksi teenusekasutajate ja töötajate ning nende lähedaste mõtteviisi. Teenusekasutajad õppisid läbi tegevuste prügi sorteerimist, toimusid taaskasutuse töötoad, osaleti kevad- ja sügistalgudel, rajati peenraid, õpiti kompostimist. Tegevustesse kaasati naabruskonna teenusekasutajad ja lasteaiad. Keskus soovib ka edaspidi jätkata omandatud teadmiste alusel keskkonnahoidlikke tegevusi ja neid edasi anda kõikidele uutele teenusekasutajatele ning jätkata kogukonda ühendavaid tegevusi.

Samal aastal 2021 alustati õppeaia rajamise projektiga, mille eesmärk on kaasata taimede kasvatamise ja nende eest hoolitsemise tegevustesse kõik keskuse teenusekasutajad. 2022. aastal osales taimede eest hoolitsemisel 92 teenusekasutajat. Aiategevused on edaspidigi osaks teenusekasutajate igapäevategevustes. Keskuses jätkatakse koostööd Tallinna Botaanikaaia ja Tallinna Loomaaiaiga.

Lähteolukorra analüüsist tulenevalt arengukava perioodi peamised tegevusvaldkonnad:

- ❖ **Teenused ja protsessid** (sh teenuste sihtgrupid ja kaasamine, teenuste sisu, teenuste osutamise protsessid, teenuste ja protsesside arendused, teenusedisain, tugiteenused, esinduskogu)
- ❖ **Eestvedamine ja juhtimine** (sh struktuur, organisatsiooni sidusus, töökorraldus, sisehindamine, töötajate kaasamine)
- ❖ **Töötajad** (sh värbamine ja valik, koosseis, kompetents ja areng, koolitus, toetamine ja meeskonnatöö, koostöövestlused)
- ❖ **Ressursid ja tegevuskeskkond** (sh finantsressursside juhtimine ja planeerimine, hooned, territoorium, ruumid, sisustus, töövahendid, kaasaegsete infotehnoloogiliste vahendite kasutamine, keskkonnahoid)
- ❖ **Koostöö huvigruppidega** (sh võrgustik, huvigrupid ja nende lahtimõtestamine, huvigruppide kaasamine, avalikkussuhted, koostööprojektid)

Missioon, visioon, põhiväärtused ja strateegilised eesmärgid

Missioon

Toetame ja edendame teenusekasutaja ja tema pere heaolu ning toimetulekut ühiskonnas.

Visioon

Oleme parim kompetentsikeskus ja teenäitaja erihoolekande valdkonnas.

See tähendab et:

- ❖ Meie teenusekasutajatele on osutatud kvaliteetseid ja kättesaadavaid teenuseid, mille tulemusel on nende elukvaliteet säilinud või suurenenud.
- ❖ Meil on vajalikud teadmised ja oskused. Tagatud on pidev enesetäiendamine ja koolitamine. Meid motiveerib töö teenusekasutajatega.
- ❖ Meie teadmised, oskused ja loomingulised tegevused on planeeritult edasi antud huvigruppidele.

Põhiväärtused

- ❖ **Inimesekesksus** - lähtume teenusekasutaja individuaalsetest vajadustest, võimestame teenusekasutajaid, nende lähedasi ning meie töötajaid.
- ❖ **Pädevus ja uuendusmeelsus** - meil töötavad erialase haridusega inimesed, kes on avatud uutele väljakutsetele ja viivad ellu uusi ideid.
- ❖ **Koostöö ja meeskonnatunne** – väärtustame häid suhteid, kaasamist ja meeskonnatööd.
- ❖ **Inimlikkus** - suhtume lugupidavalt ja hoolivalt teenusekasutajatesse ning kaastöötajatesse, oleme sõbralikud.
- ❖ **Tulemustele ja lahendustele orienteeritus** - meil on selged eesmärgid ja mõõdikud, leiame igale olukorrale lahenduse.

Strateegilised eesmärgid

- ❖ **Tugikeskus Juks teenused on inimesekesksed, vajaduspõhised, kvaliteetsed.** (Teenused ja protsessid)
- ❖ **Tugikeskus Juks on oma valdkonnas parim, arenev kompetentsikeskus ja täienduskoolitusasutus.** (Teenused ja protsessid)
- ❖ **Tugikeskus Juks keskkond on ligipääsetav, turvaline, inimeste heaolu toetav ja keskkonahoidlik.** (Ressursid ja tegevuskeskkond)
- ❖ **Tugikeskus Juks töötajad on motiveeritud ja pädevad, sõbralikud ja toetatud.** (Töötajad)
- ❖ **Tugikeskus Juks on kaasaegne ja tulemuslik organisatsioon.** (Eestvedamine ja juhtimine)
- ❖ **Tugikeskus Juks koostöö partnerite ja huvigruppidega tagab keskuse jätkusuutlikkuse.** (Koostöö)
- ❖ **Tugikeskus Juks aitab tõsta ühiskonna teadlikkust ja kujundada väärtushinnanguid.** (Koostöö)

Tegevuskava 2023 – 2025

EESMÄRK 1. Tugikeskus Juks teenused on inimesekesksed, vajaduspõhised, kvaliteetsed					
Tegevus	Tulemus	Möödik/mõju	Tegevuse elluviimise aeg	Vastutaja ja partnerid	Indikatiivne eelarve
Individuaalsete tegevusplaanide rakendamine ja tulemuslikkuse analüüs					
IT lahenduste kasutuselevõtt kliendisuhtluse toetamiseks					
Teenuste osutamise baasmetoodika valikuks vajalike pilootprojektide läbiviimine ja tulemuste hindamine, sobiva baasmetoodika valimine ja rakendamine (AK, Care, RFK, Henk, Hamet)					
Tasuliste teenuse rakendamine (REHA ja huvitegevus)					
Päeva- nädalahoiuteenuse planeerimine ja rakendamine					
Ühisürituste korraldamine tugivõrgustiku kaasamisega					
Teenusesaajate rahuloluuuringu läbiviimine üle aasta					
Huvitegevuse pakkumine suvise kollektiivpuhkuse ajal					
Teenuste osutamine vastavalt teenuse osutamise protsessile					

Teenusekasutajate kaasamine läbi esinduskogu töö					
EESMÄRK 2. Tugikeskus Juks on oma valdkonnas parim, arenev kompetentsikeskus ja täienduskoolitusasutus					
Tegevus	Tulemus	Möödik/mõju	Tegevuse elluviimise aeg	Vastutaja ja partnerid	Indikatiivne eelarve
Kompetentsikeskuse valdkonna spetsialistidele ja intellektipuudega inimeste lähedastele suunatud koolitus- ja nõustamisteenuste väljaarendamise plaan					
Töötajate kompetentside kaardistamine ja ettevalmistamine teiste spetsialistide nõustamiseks ja koolitamiseks, vastavate pädevuste arendamine					
Parimate praktikate (eesti- ja välisriikide kogemused) rakendamine Juks tegevustes					
Kunstialaste töötubade/ täiendkoolituste korraldamine					
EESMÄRK 3. Tugikeskus Juks keskkond on ligipääsetav, turvaline, inimeste heaolu toetav ja keskkonnahoidlik					
Tegevus	Tulemus	Möödik/mõju	Tegevuse elluviimise aeg	Vastutaja ja partnerid	Indikatiivne eelarve
Õueala turvaliseks muutmine (sh parkla ja tegevusala eraldamine), aktiivtegevusi toetavate tegelusvahendite hooldamine ja paigaldamine					

Siseruumide ja õueala ligipääsetavuse viimine vastavusse universaalse disaini põhimõtetele					
Täiendavate teenuskohtade loomine teenuse kättesaadavuse parandamiseks. B-korpuse väljaarendamine ja A-korpusega ühendamine					
Toitlustuse kvaliteedi parandamine (tervislikkus, erimenüüd)					
Keskuse ja õueala täiendav viidastamine					
Tunnetustoa rajamine					
Riskianalüüsi uuendamine vajadusel					
Töökeskkonna sisekontrolli läbiviimine, uute töötajate juhendamine, tulekahju õppuse läbiviimine					
EESMÄRK 4. Tugikeskus Juks töötajad on motiveeritud, pädevad, sõbralikud ja toetatud.					
Tegevus	Tulemus	Möödik/mõju	Tegevuse elluviimise aeg	Vastutaja ja partnerid	Indikatiivne eelarve
Töötajate täiendkoolitus					
Sisselamisprogramm					
Õppekäikude läbiviimine Eesti ja teiste riikide analoogsetesse asutustesse, välispraktika.					

Töötajate koostöövestluste regulaarne läbiviimine, motiveerivate faktorite väljaselgitamine					
Meeskonna ühiskoolituste/arenduspäevade läbiviimine					
Töötajate regulaarne tunnustamine osakondades ja organisatsiooniüleselt					
Töötajate rahulolu-uuringu läbiviimine üle aasta					
EESMÄRK 5. Tugikeskus Juks on kaasaegne ja tulemuslik organisatsioon					
Tegevus	Tulemus	Möödik/mõju	Tegevuse elluviimise aeg	Vastutaja ja partnerid	Indikatiivne eelarve
Eelarve täitmine planeeritud mahtudes, kulumudeli rakendamine					
Kvaliteedijuhise rakendamine					
Juks arengukava ja tegevusplaani seire ja analüüs (kvartaalne), aastaarunde koostamine					
Töötajate kaasamine					
Sisehindamise läbiviimine					
Juks sisemine ja teenusesaajatele (sh peredele) suunatud info liikumise korraldamine infosüsteemi TASHIS rakendamisega					

Eelarvevälise täiendava rahastuse (projektipõhise ja sponsorrahastuse) kaasamine arendustegevusteks					
EESMÄRK 6. Tugikeskus Juks koostöö partnerite ja huvigruppidega tagab keskuse jätkusuutlikkuse					
Tegevus	Tulemus	Möödik/mõju	Tegevuse elluviimise aeg	Vastutaja ja partnerid	Indikatiivne eelarve
Juks pood-galerii ja e-poe kui teenusesaajatele väljundi ja ühiskonnas nähtavuse kanali arendamine					
Koostöö õppeasutustega					
Vabatahtlike ja asendusteenistujate süsteemne kaasamine keskuse arendamisse ja teenuste osutamisse					
Projektide jätkusuutlikkuse tagamine					
Huvigruppide joonise täiendamine					
Koostööpartnerite rahulolu - uuringute läbiviimine üle aasta					
EESMÄRK 7. Tugikeskus Juks aitab tõsta ühiskonna teadlikkust ja kujundada väärtushinnanguid					
Tegevus	Tulemus	Möödik/mõju	Tegevuse elluviimise aeg	Vastutaja ja partnerid	Indikatiivne eelarve
Kogukonna teavitamine ja kaasamine					
Kogukonna kaasamine rohelisema ja puhtama keskkonna teadvustamiseks					

Naabruskonna ja tudengite kaasamine Juksi tegemistesse ühiskonna väärtushinnangute kujundamiseks (lapsed, üliõpilased, külalised)					
Ühiskonna teadlikkuse tõstmiseks Juksi kodulehe ja sotsiaalmeedia arendamine					
